

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ರೇಂಜ್ ಫ್ಲಾರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಭರ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ (ಪ್ರಮುಖ) 2007

7ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2007 (10.30 ರಿಂದ 1.30ರ ವರೆಗೆ)

ಅಯ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ: ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 100

ಸಮಯ: 3 ಘಂಟೆಗಳು

ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಕಡ್ಡಾಯ:-

ಭಾಗ-ಅ

(ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 1 ಅಂಕ)

1) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ

a) R ನಿಂದ R ಗೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು V ಸದಿಶಸ್ಪೇಸ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. $W = \{f: f(-x) = -f(x)\}$ V ನ ಒಂದು ಉಪಸ್ಪೇಸ್ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ

b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x-1}{x-1}\right)^x$ ಇದರ ಬೆಲೆ ಏನು?

c)

$$f(x) = \frac{(a^2 - ax + x^2)^{1/2} - (a^2 + ax + x^2)^{1/2}}{(a+x)^{1/2} - (a-x)^{1/2}}$$

ಉತ್ಪನ್ನವು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಆಗಿರುವಂತೆ $f(0)$ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

d) a ಮತ್ತು b ಗಳು G ಸಂಕುಲದಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಳಾಗಿದ್ದು

$$a^2 = 1, a^{-1}b^2a = ba \text{ then prove that } b = a$$

e) $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$ ಸಮ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

f) $L(\sin at) = \frac{a}{s^2+a^2}$ for $s > 0$. ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

g) $\left(\frac{z-1}{z+1}\right) = \frac{\pi}{3}$ ಅನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ Z ಬಿಂದುಗಳ ಬಿಂದು ಪಥವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

h) (-2,1,3) ಮತ್ತು (3,1,-2) ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸರಳರೇಖೆಯ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

i) $\text{If } \begin{vmatrix} x & x^2 & 1+x^2 \\ y & y^2 & 1+y^2 \\ z & z^2 & 1+z^2 \end{vmatrix} = 0$ ಆಗಿದ್ದರೆ $xyz = 1$ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

j) ಮಾತೃಕೆ $\begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 6 & 4 \end{pmatrix}$ ಇದರ ರ್ಯಾಂಕ್ 1 ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

- k) $2x-2y+z+3=0$ ಮತ್ತು $4x-4y+2z+5=0$ ಈ ಸಮತಲಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- l) $2-2+2-2+ \dots$ ಈ ಶ್ರೇಣಿಯ ಡೋಲಾಯಮಾನ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.
- m) $x(1-x^2)dy + (2x^2y - y - ax^3)dx = 0$ ಇದರ ಒಂದು ಅನುಕಲನ ಅಪವರ್ತನ (integrating factor)ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- n) $f = r\cos\theta + \tan\theta$ ಆಗಿದ್ದರೆ $gradf$ ನ್ನು ದ್ರುವೀಯ ನಿರ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ $polar co - ordinates$ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- o) ಒಂದು ಸರಳ ಲೋಲಕದ ಉದ್ದವನ್ನು 44% ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡವಾರು ಹೆಚ್ಚಳ 20% ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.
- p) $\frac{d^2y}{dx^2} + \frac{2}{x} \frac{dy}{dx} = 0$ ಇದಕ್ಕೆ $y = cx^{-1} + d$ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.
- q) $f(x,y) = x^2 + y^2$ ಆಗಿದ್ದರೆ f_x ಮತ್ತು f_y ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- r) $(ax + b)^m$ ಇದರ n^{th} ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
- s) a ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೆ $a^3 = 0, 1 \text{ or } 6 \pmod{7}$ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.
- t) If $f(t) = (t-t^2)i + t^3j - 3k$ ಆಗಿದ್ದಾಗ $\int f(t)dt$. ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ಭಾಗ-ಆ

(ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 3 ಅಂಕ)

- 2) ರೇಖೆಯ ಸರ್ವಸಮತೆ $9x \equiv 21 \pmod{30}$ ಇದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.

ಅಥವಾ

$$x^2(y+1)dx + Y^2(x-1)dy = 0 \text{ ಇದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.}$$

- 3) G ಮತ್ತು H ಎರಡು ಸಂಕುಲಗಳಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು $\eta: G \rightarrow H$ homomorphism ಆಗಿರಲಿ ಬಿಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ $N = \text{Ker } \eta$ ಆಗಿದ್ದರೆ G ಮತ್ತು $\frac{G}{N}$. ಗಳು ಐಸೋರ್ಮಾರ್ಫಿಕ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

$l_1, m_1, n_1, l_2, m_2, n_2$ and l_3, m_3, n_3 ಗಳನ್ನು ಡೈರಕ್ಷನ್ ಕೊಸೈನ್‌ಗಳಾಗಿ ಉಳ್ಳ 3 ಏಕ ಬಿಂಧುಸ್ಥ ರೇಖೆಗಳ

$$\text{ಸಮಕಾಲವಾಗಿರಲು } \begin{vmatrix} l_1 & m_1 & n_1 \\ l_2 & m_2 & n_2 \\ l_3 & m_3 & n_3 \end{vmatrix} = 0 \text{ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.}$$

- 4) A ಮತ್ತು B ಗಳ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ $xy = Ae^x + Be^{-x} + x^2$ ಇದರ ವಕ್ರಗಳ ಗುಂಪಿನ ಅವಕಲನ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ಅಥವಾ

$$y^{111} - 3y^{11} + 3y^1 - y = t^2 e^t \text{ ಇದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ } y(0) = 1, y^1(0) = 0, y^{11}(0) = -2 \text{ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.}$$

- 5) ಒಂದು ಪರಿಮಿತ ಆಯಾಮವುಳ್ಳ ಸದಿಶ ಸ್ಪೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಒಂದು ಪರಿಮಿತ ಅನುಕೂಲ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷೇತ್ರ (field) ವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

- 6) F ನ ಲಕ್ಷಣಿಕವು 2 ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 6 & -11 & 6 \end{pmatrix} \in F_3$ ಯಲ್ಲಿದೆ. $A^3 - 6A^2 + 11A - 6 = 0$ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

$x = 2.11$ ಮತ್ತು $y = 4.15$, ನಲ್ಲಿ $\Delta x = 0.005$, $\Delta y = 0.001$ ಗಳು absolute errors ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ $x + y$ ರ ಲೆಟಿವಿ ಎರರ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಭಾಗ-ಇ

(ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 12 ಅಂಕ)

- 7) Fermat's ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ $11^{104} + 1$ ನ್ನು 17 ಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

$$\sum_{n=1}^{\infty} [\sqrt{n^4 + 1} - \sqrt{n^4 - 1}]$$

ಈ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಅಭಿಸರಣ ಅಥವಾ ಅಪಸರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

ಅಥವಾ

$\sin x + \cos 2x$ ಇದರ ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಕಾರ್ಡಾನ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ $x^3 - 6x - 9 = 0$ ನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.

- 8) $\frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{-4} = \frac{z+1}{7}$ and $\frac{x-1}{2} = \frac{y+1}{-3} = \frac{z-10}{8}$ ಸರಳ ರೇಖೆಗಳು ಸಮಕಾಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇವುಗಳು ಛೇದಿಸುವ ಬಿಂದುವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ, $L^{-1} \left[\frac{1}{(s^2+1)^2} \right]$ ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಉತ್ಪನ್ನ $e^x (\cos y + i \sin y)$ holomorphic ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಮತ್ತು ಇದರ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

R ಒಂದು ಏಕಮಾನವಿರುವ ಪರಿವರ್ತನೀಯ ವಲಯವಾಗಿದೆ. M, R ನ ಒಂದು ideal ಆಗಿದೆ M ಒಂದು ಗರಿಷ್ಠ ideal ಆಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆಗಬೇಕಿದ್ದರೆ $\frac{R}{M}$ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

- 9) Z ನ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ $f(z)$ ನಿರ್ದೇಶಕ analytical ಆಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಮೇರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಉತ್ಪನ್ನ f ಸ್ಥಿರಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ $\text{grad}(uv) = u \text{ grad } v + v \text{ grad } u$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಸಮತಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್‌ನ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಿರಿ. ಈ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಬಳಸಿ $\oint_C (x^2 - \cosh y) dx + (y + \sin x) dy$ ಇದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ C ಯು $(0,0)$, $(\pi, 0)$, $(\pi, 1)$ and $(0,1)$ ಗಳನ್ನು ಶೃಂಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಒಂದು ಆಯತವಾಗಿದೆ.

10) ಕ್ಷೇತ್ರ F ಮೇಲಿನ ಸದಿಶ ಸ್ಪೇಸ್ V ಆಗಿದೆ. V_1, \dots, V_n (F ಮೇಲಿನ) V ಗೆ ಒಂದು ಬೇಸಿಸ್ (basis of V over F) ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು V ನಲ್ಲಿ W_1, \dots, W_m ಗಳು F ಮೇಲೆ ಲೀನಿಯರ್ ಇಚೆಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, $m \leq n$ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ.

$z=2,1,0$ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು $w=1,0,i$ ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ದ್ವಿರೇಖೀಯ (Bilinear) ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರಮೇಷನನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಪ್ರಮಿತೀಯ ಚರಾಕ್ಷರತೆ (variation of parameters) ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ $\frac{d^2y}{dx^2} + y = \operatorname{cosec} x$ ನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.

ಮಾತೃಕೆ $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & -3 & -2 & -1 \end{pmatrix}$ ಯ ರ್ಯಾಂಕ್ (rank) ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

11) cramer's ನಿಯಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ

$$\begin{aligned} x + y + z &= 1 \\ 2x + 3y + 4z &= 1 \\ x - y - z &= 0 \end{aligned}$$

ಬಿಡಿಸಿ.

ಗೌಸ್‌ನ ಇಂಟರ್‌ಪೋಲೇಷನ್ ನಿಯಮದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಬೆಸೆಲ್‌ನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

$\pi = \int_0^1 \frac{4dx}{(1+x^2)}$ ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು trapezoidal and simpson's $1/3$ ನೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೀರೆಂದು ವಿವರಿಸಿ.

ಕೇಲೆ-ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಪ್ರಮೇಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತೃಕೆ $\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ ಇದರ ವಿಲೋಮವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

